

Rolul Centrului de Documentare i Informare în cadrul colii

Moto:

Când faci planuri pe un an - cultiv porumb.

Când faci planuri pe 10 ani - planteaz pomi.

Când faci planuri pe via - educ oameni.

(proverb chinezesc)

Societatea contemporană, având în vedere complexitatea și multitudinea provocărilor din toate domeniile vieții materiale și spirituale, trebuie să asigure un loc central sistemului educațional.

Școala ca instituție de informare, formare și pregătire a tinerilor pentru viață are datoria de a ține pasul și chiar de a previziona schimbările rapide din toate domeniile societății. Astfel, rolul actual al colii este de a dezvolta la elevi capacitatea de a accesa informația și de a o utiliza adecvat în situații diverse, de a dezvolta competențe și abilități necesare tânărului pentru a face față provocărilor și oportunităților lumii contemporane.

Bibliotecile și Centrele de Documentare și Informare, ca structuri bine definite ale procesului de învățământ, au un rol esențial în demersul educațional.

Istoricul implementării Centrelor de Documentare și Informare

Implementarea Centrelor de Documentare și Informare cuprinde mai multe etape. Astfel, în mai 2000 debuta punerea în practică a proiectului de cooperare franco-român intitulat „Educație pentru informație în mediul rural defavorizat” înscris în Programul de relansare a învățământului rural, inițiat de Guvernul României.

Răspunzând obiectivului prioritar al egalității de șanse a elevilor din mediul rural cu acela al elevilor din mediul urban, proiectul a acționat pentru promovarea reformei sistemului educativ românesc prin punerea în operă a unei veritabile politici de documentare în serviciul elevilor, al cadrelor didactice și al comunităților locale, cu accent pe condițiile de învățare și instruire create în interiorul colii.

S-a încercat astfel punerea la dispoziția elevilor a informației și documentației de actualitate în structuri de primă care sunt Centrele de Documentare și Informare, creșterea gradului de atractivitate a învățământului prin lupta contra absenteismului, a abandonului școlar, chiar a analfabetismului sau a neștiinței de carte, adaptând modele europene și permițând ameliorarea rezultatelor școlare. De asemenea, proiectul și-a propus să îmbunătățească nivelul de pregătire a cadrelor didactice prin inițierea în metode moderne de învățare.

Acest proiect a debutat în 2000-2001 în 6 județe pilot (Alba, Botoșani, Bistrița-Năsăud, Maramureș, Neamț și Sibiu). În anul 2002 proiectul a fost extins în alte 7 județe (Bacău, Buzău, Constanța, Hunedoara, Olt, Suceava și Vaslui). Acest proces de extindere a fost posibil datorită transferului de experiență de la județe la județe, a integrării vechilor biblioteci în Centrele de Documentare și Informare și ca urmare a formării personalului. În 2003 Ministerul Educației și Cercetării a luat decizia promovării proiectului în alte 18 județe (peste 300 de Centre de Documentare și Informare), continuând cu extinderea și în județele incluse anterior.

Proiectul „Educație pentru informație în mediul rural defavorizat” a propus de asemenea un demers educațional mai dinamic și mai eficient pentru elev (autonomie), ca și pentru cadrele didactice chemate să lucreze în echipele de proiect integrate proiectului colii.

A fost permis și punerea la dispoziția populației locale a centrelor astfel create în scopul utilizării lor în afara orelor de curs. Instaurarea acestui mod al vieții școlare necesită o veritabilă

schimbare a timpului colar, o mai buna utilizare a spațiului care va trebui reabilitat pentru a deveni mai larg și mai primitiv.

Grupul colar Surduc a fost nominalizat în anul 2006 în programul de implementare a Centrelor de Documentare și Informare, anul 2007 (24 octombrie) reprezentând momentul inaugurării acestuia în școala noastră.

Înființarea Centrelor de Documentare și Informare și funcționarea lor în învățământul preuniversitar reprezintă o abordare nouă, modernă și reușită a activității didactice de predare-învățare. Înființarea Centrelor de Documentare și Informare a pus instituția de învățământ vizată în fața a două posibilități:

funcționarea concomitentă, a Centrului de Documentare și Informare și a Bibliotecii școlare, ca structuri distincte;

asimilarea Bibliotecii școlare de către Centrul de Documentare și Informare și preluarea atribuțiilor Bibliotecii școlare de către Centrul de Documentare și Informare.

Fiecare din cele două situații presupune existența și încadrarea pe posturile respective cu personal didactic calificat. Funcționarea distinctă a celor două structuri este posibilă doar în condițiile în care școala respectivă se încadrează în numărul de posturi prevăzut de normativele în vigoare. Existența posturilor pentru ambele structuri (Bibliotecă și Centrul de Documentare și Informare) este condiționată de încadrarea colii ca număr de elevi, clase etc. În legislația existentă bibliotecarul școlar este cadru didactic auxiliar iar profesorul documentarist este cadru didactic (norma fiind de 40 de ore pe săptămână).

Existența Centrelor de Documentare și Informare concomitentă cu a Bibliotecilor școlare creează unele probleme care pot fi depășite printr-o analiză și o evaluare responsabilă a conducerilor unităților de învățământ.

În acest context este definit explicit, astfel: „*Centrul de Documentare și Informare este un centru de resurse pluridisciplinare, modern și multifuncțional, care pune la dispoziția elevilor, personalului din învățământ și comunității locale informații pe suporturi multiple (fond de carte, reviste, casete audio-video, CD-rom etc.), inițiază și valorifică în practică proiecte științifice, culturale, desfășoară activități pedagogice, precum și activități de formare continuă pentru personalul didactic și didactic auxiliar din învățământul preuniversitar*”.

Rolul, oferta și funcțiile Centrului de Documentare și Informare

Rolul C.D.I.-ului

C.D.I. - ul este locul unde se învață autonomia și se dezvoltă gândirea reflexivă prin:

- cercetarea documentară ;
- analiza documentară ;
- tratarea informației (dosare, expoziții, concursuri);
- transmiterea informației altor elevi;
- deschiderea către cultură ;
- lectură ;
- crearea și dezvoltarea competențelor de documentare autonomă ;
- dezvoltarea și exersarea competențelor de comunicare și relaționare.

C.D.I. - ul este un loc privilegiat pentru lectură pentru că :

- face cunoscută literatura în general și literatura pentru elevi în particular;
- pune la dispoziție un fond documentar pe suporturi multiple;
- favorizează alegerea cărților și orientarea lecturii cu ajutorul documentaristului;
- permite edine de dezbateri privitoare la: o carte, un articol, o emisiune;
- asigură prezentarea lecturilor personale și altor colegi, încurajând dialogul;
- organizează edine de lectură publică, schimburi, discuții, dezbateri, analize literare.

C.D.I. - ul este un loc de învățare deoarece:

promovează metode interactive de predare-învățare-evaluare;
facilitează identificarea și valorizarea inteligențelor multiple;
dezvoltă proiecte tematice, disciplinare / inter și transdisciplinare;
acordă sprijin individualizat pentru elevii aflați în dificultate (activități remediale);
acordă sprijin individualizat pentru elevii capabili de performanță;
formează deprinderi de învățare/documentare autonom;
formează deprinderi pentru munca în echipă;
familiarizează elevii cu tehnici de cercetare documentară;
consolidează și îmbogățește cunoștințele acumulate în clasă;
oferă multiple surse de informare și instrumente pedagogice.

C.D.I. - ul este locul unde se dezvoltă simțul civic prin:

comportamente sociale: munca în echipă, atitudine civică, asumarea rolurilor și responsabilizări, responsabilizare;
dezvoltarea capacității de argumentare, de exprimare a opiniei;
respectarea unor reguli comune: liniște, respectarea documentelor, respect reciproc;
asumarea responsabilităților în raport cu sarcinile propuse.

Oferta C.D.I.-ului

C.D.I. - ul este centru de resurse pluridisciplinare ce oferă elevilor, cadrelor didactice și membrilor comunității locale următoarele:

© informații pe suporturi diferite:

carte;
dicționare;
enciclopedii;
ziare;
reviste;
C.D.-uri;
casete audio;
casete video;
internet;
echipamente de imprimare și copiere (multiplicare);
aparatură audio-video;
softuri educaționale.

© activități pedagogice de inițiere în cercetarea documentară.

© spații specifice diferitelor activități:

spațiu de primire;
spațiu de afișaj;
spațiu expozițional;
spațiu pentru munca individuală;
spațiu pentru munca în echipă;
spațiu pentru lectura de plăcere;
spațiu informatic;
spațiu audio-video;
spațiu pentru presă;
spațiu pentru consilierea și orientarea colarilor profesioniști;
spațiu pentru stocare și arhivare.

C.D.I.-ul realizează educarea prin informare utilizând următoarele modalități:
lectura;

împrumutul;
activități personale;
activități culturale: expoziții, întâlniri cu oameni de cultură, difuzare de material;
cercetare documentară;
transmiterea informației administrative, pedagogice, profesionale, culturale, etc.

Funcțiile și activitățile ce se pot desfășura în C.D.I.

tehnic :

- © activități de gestiune - activități specifice unei biblioteci: gestiune și împrumut în manieră tradițională sau asistate de computer;
- © achiziții pentru dezvoltarea fondului documentar;
- © înregistrarea fondului documentar și organizarea circuitului în C.D.I. (Margareta Documentară)

pedagogic :

- © dezvoltarea de proiecte pluridisciplinare (multidisciplinare, transdisciplinare, interdisciplinare);
- © ore de curs/activități pe grupe;
- © activități suplimentare pentru elevii capabili de performanță;
- © dosare tematice și portofolii.

de primire a utilizatorilor:

- © prezentarea C.D.I. - vizite ghidate;
- © acțiuni de prezentare a C.D.I.-ului cadrelor didactice, elevilor, părinților, comunității locale;
- © orarul de funcționare; utilizare în regim programat;
- © deschiderea către comunitatea locală.

de informare general :

- © concepere și realizare de pliante și materiale promoționale pentru prezentarea unității școlare, a proiectului școlii, a programelor și proiectelor educaționale la care participă școala;
- © panouri, spații de afișaj;
- © dosare documentare (Monitor Oficial, dosare de presă, legislație școlară, programe școlare, ghiduri metodice, etc.);
- © realizare de biografii, bibliografii;
- © informarea privind noile achiziții documentare ale C.D.I.-ului;
- © realizarea de pliante, materiale promoționale cu ocazia unor evenimente deosebite (aniversări, comemorări, zilele școlii).

de comunicare și relaționare cu parteneri externi:

- © acces la telefon, internet, fax;
- © pagină de internet;
- © conectare la rețeaua ISJ, CCD;
- © parteneriate cu unități școlare din țară și din străinătate;
- © colaborare cu aliați de înțineri de fond documentar (biblioteci, librării, muzee, arhive).

de incitare la lectură :

- © prezentări de carte;
- © expoziții de documente din alte fonduri documentare;
- © intervenții ale unor personalități din domeniul artei și culturii;
- © colaborări cu librari, bibliotecari, editori;
- © ateliere de lectură, recitare, creație literar-artistică și plastică;
- © concursuri de poezie, teatru, etc.;
- © "ceaiuri" literare; întâlniri cu scriitori sau jurnaliști;
- © expoziții și lansări de carte și publicații.

consiliere și orientare (consilierea carierei):

- © fi e / portofolii ale profilurilor ocupa ioneale;
- © colabor ri cu agen i economici;
- © prezentarea liceelor, colilor postliceale, a universit ilor;
- © bursa colilor, ziua por ilor deschise;
- © activit i sau dosare tematice i portofolii pentru orele de "Consiliere i orientare";
- © colaborare cu dirigin ii i consilierul colar pentru asigurarea unor materiale documentare privind consilierea carierei i managementul dezvolt rii personale i profesionale a elevilor.

cultural :

- © expozi ii (carte, plastic , afi e, etc.);
- © s pt mâna presei;
- © S pt mâna „ coala altfel” „S tii mai multe, s fii mai bun”;
- © S pt mâna educa iei globale;
- © "Festivalul anselor tale";
- © activit i legate de evenimente aniversare sau commemorative;
- © seminarii, simpozioane, sesiuni de referate i comunic ri;
- © revista/ziarul colii.

recreativ :

- © audi ii musicale;
- © vizion ri programe TV;
- © S pt mâna „ coala altfel” „S tii mai multe, s fii mai bun”;
- © lectura de destindere;
- © activit i pentru timpul liber.

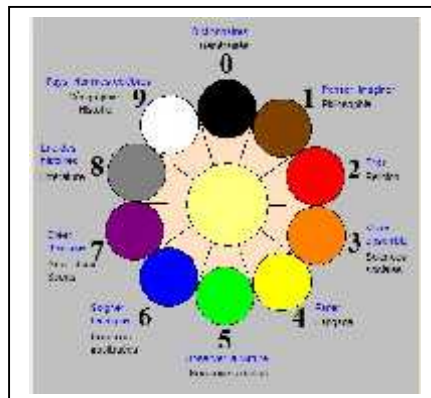
Centrul de Documentare i Informare al Liceului Tehnologic Nr.1, Surduc a fost înfiin at în anul colar 2007-2008, fiind inaugurat în luna octombrie 2007.

C.D.I.-ul a fost proiectat i realizat astfel încât s respecte toate criteriile de spa iu, utilitate i eficien pentru a deveni un spa iu interdisciplinar i multifunc ional. Biblioteca colii a devenit parte component a C.D.I.-ului. Organizarea i amenajarea C.D.I.-ului asigur condi iile pentru ca acesta s - i poat îndeplini func iile prev zute. C.D.I.-ul cuprinde toate spa iile specifice amenajate (conform normativelor în vigoare) astfel încât s poat fi desf urate diversele activit i programate.

Margareta Documentar (Margareta Culorilor)

Mod de semnalizare al documentelor

- 0 NEGRU = generalit i, dic ionare generale, enciclopedii
- 1 MARO = filosofie
- 2 RO U = religie, mitologie
- 3 PORTOCALIU = tiin e sociale, înv mânt, psihologie
- 4 GALBEN = lingvistic (dic ionare bilingve, gramatici, c r i de exerci ii)
- 5 VERDE = tiin e (matematic , fizic , chimie, biologie)
- 6 ALBASTRU = tiin e aplicate (medicin , tehnic)
- 7 MOV = art i sport
- 8 GRI = literatur
- 9 ALB = geografie i istorie

BIBLIOGRAFIE

1. FAUGEROUX, Jacques. Scrisoare deschisă către noile unități școlare incluse în proiectul „***Educație pentru informație în mediul rural defavorizat***” - coordonatorul proiectului Serviciul de Cooperare și Acțiune Culturală (SCAC), Ambasada Franței la București;
2. Ordinul M.E.C.T. nr. 5689 / 20.10.2008 privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Centrelor de Documentare și Informare, a Fișei Cadru a postului de profesor documentarist și a Fișei cadru de evaluare a profesorului documentarist;
3. Legea Bibliotecilor (Legea 334/2002).

Surduc,
30 aprilie 2013

Bibliotecar,
prof. Ioan Dîng